בעזהשי"ת

כי תצא למלחמה על איביך ונתנו ה' אלקיך בידך ושבית שביו (כא י).

והקשו המפרשים על כפל הלשון, שאמר 'ונתנו ה' אלקיך בידך', ואחר כך אמר, 'ושבית שביו', ועוד מה זה שמדייק ואמר 'בידך', וצ"ב.

ויש לומר על פי מש"כ בשו"ע (או"ח סי' רלא) שכל מה שהאדם עושה יכוון בהם לעבודת הבורא ב"ה, ואפילו דברים של רשות כגון אכילה ושתיה ושיחה וקימה וישיבה והילוך, והוא מה שאמרו חז"ל (אבות פ"ב יב) כל מעשיך יהיו לשם שמים, וכמו שנאמר (משלי ג ד) בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך, ופירש **הישמח משה** בזה (יש"מ על משלי שם), כי באם האדם יתנהג כזה, אז כל אורחותיו מיושרים לעבודתו יתברך שמו, כי כל צרכי העולם הזה כולם הן עבודה כשעוסק בהם על פי דרך התורה, והן עבודתו בתורה ותפילה והן הליכותיו בעניני גשמיות כולם הולכים בדרך אחד, בעבודת הבורא ב"ה, עכתודה"ק.

ובדרך זה פירוש **הייטב לב** (בפרשתן ובפ' וישלח) מה דאיתא (ברכות לה:) לא ימוש ספר התורה הזה מפיך (יהושע א ז) יכול דברים ככתבן, תלמוד לומר (דברים יא יד) ואספת דגנך, 'הנהג בהן' מנהג דרך ארץ. ע"כ. ולכאורה מהו 'הנהג בהן' דקאמר, ולפי הנ"ל יובן, שהכוונה שיתנהג בהן בעת עוסקו בעניני העולם הזה, באספו תבואתו וכדומה, אז יהי' כל כוונתו לעבודתו ית"ש, ובזה לא ימוש ספר התורה הזה מפיך לעולם, כי הכל שוה לעבודת הבורא ב"ה. עיי"ש דבה"ק באריכות. וזהו שאנו אומרים בכל יום, וצונו להניח על היד לשעבד בזה תאוות ומחשבות לבינו לעבודתו ית"ש.

וזהו ביאור **כי תצא למלחמה על איביך**, כנגד היצר הרע, **ונתנו ה' אלקיך 'בידך'**, 'בידך' קאי על עניני הגשמיות שביד האדם, שיתן האדם גם 'ה' אלקיך' בתוך עבודתו בעניני העולם הזה, שבכל דרכיו יעשה לשמו יתברך, אז, **ושבית שביו**, ידע שהיצר הוא נכנע ועבודתו תמה לשמו יתברך שמו.

ובזה יש לומר שילוב סיום התלמוד לתחילתה, דאיתא בסוף מסכת נדה (עג.) תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא, **שנאמר הליכות עולם לו וגו' אל תקרי הליכות אלא הלכות**, כי יעשה גם הליכות העולם הזה לשם עבודת הבורא ית"ש ובכל דרכיך דעהו, וזהו **אל תקרי הליכו"ת אלא הלכות**, כלומר שיעשה הכל עפ"י הלכות התורה, ומתחיל התנא, (ברכות ב.) **מאימתי קורין את שמע וכו'**, וכתיב ביה לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך, כלומר שכל עסקי העוה"ז יהי' עפ"י התורה.

❖ ❖ ❖

כי תצא למלחמה על איביך ונתנו ה' אלקיך בידך ושבית שביו (כא י).

וצריך ביאור כפילת הלשון.

ונראה לפרש עפי"מ שכתב **בייטב לב** (פ' שופטים) לפרש מאמרינו **ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו**. כי אחז"ל (ברכות לב.) אהא דכתיב ואשר הרעותי, אמר הקב"ה אני גרמתי להם שבראתי היצה"ר אולם נגד זה איתא (קדושין ל:) אמר הקב"ה בראתי יצה"ר בראתי תבלין זהו התורה, אם אתם עוסקים בתורה אינכם נמסרים בידו, וז"ש **ואתה צדיק על כל הבא עלינו**, ואם כי אתה גרמת לנו לחטוא, עז"א **כי 'אמת' עשית**, הוא התורה הנקראת 'אמת' בראת, ע"כ **ואנחנו הרשענו**, כי הי' בידינו להתיש כוחו ע"י התורה עכ"ד.

ובזה מפרש **בעצי חיים** (פ' וילך) דברי הגמ' (ברכות ה.), **אם רואה אדם שיסורין באים עליו יפשפש במעשיו, פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה**, והקשו המפרשים הלא מי יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאי ולא נמצא עליו חטא, ועוד הכי בביטול תורה ליכא חטא, שיאמר פשפוש ולא מצא, ולפי הנ"ל יתבאר, **פשפש ולא מצא**, פירוש שלא מצא שיתחייב על העונות כיון שהכל היא מפאת היצה"ר, והקב"ה גרם לנו שברא היצה"ר, וע"כ **יתלה בביטול תורה**, כלומר דע"י התורה יוכל להתגבר על יצרו, וא"כ תלוי בבחירתו שיוכל לכבוש ולהחליש כח היצר ע"י התורה, וזש"ה (דברים לא כא) **והיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו כי ידעתי את יצרו אשר הוא עשה היום וגו'**, היינו שיסורים באים עליו, ופן יאמר כי הכל הוא מצד היצר ואין עלי שום אשמה, לכן וענתה השירה הזאת לפניו כי לא תשכח מפי זרעו, ופירשו שאין תורה משתכחת לישראל, וא"כ ע"י התורה הי' יכול להחליש כח היצה"ר, ואמר הכי, כי ידעתי את יצרו אשר הוא עושה, ובמה איפוא נוכל לכבשו, ולכן בראתי תבלין התורה, אשר הבטחה לישראל היא כי לא תשכח מפי זרעו, ובזה יוכל ולכבוש היצה"ר. עכ"ד הנחמדים.

ובזה יש לפרש מקראי קודש, כי מצינו בכמה מקומות שהתורה נקראת בלשון מתנה, כתיב (תהלים סח יט) עלית למרום שבית שבי לקחת 'מתנות' באדם, וכתיב (משלי ד ב) כי לקח טוב 'נתתי' לכם תורתי אל תעזבו, וזהו כי תצא למלחמה על איביך, ואם לחשוך אדם לומר כי אין תלונה עליו כי הקב"ה ברא היצר הבוער בקרבו, לזה אמר, 'ונתנו' ה' אלקיך בידך, כי הקב"ה נתן לנו התורה במתנה והוא התבלין נגד היצר, ועל ידי התורה, ושבית שביו, יוכל האדם לכבוש את היצר.

ועל פי זה אפ"ל (משלי יח כב) **מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה'**, וכתיב (קהלת ז כו) **ומוצא אני מר ממות את האשה**, כי אין טוב אלא תורה, ואם מצא אשה בעלת תורה, אז טוב לו כי עי"ז יוכל להתגבר על היצר, אבל אם אם ריקנית היא ח"ו, אז מר ממות את האשה, כי במה יוכל לכבוש את היצר.

❖ ❖ ❖

ברכת מזל טוב

לנכדי היקר מו"ה **יעקב צבי שלעזינגער** הי"ו

ולחותנו בני היקר מו"ה **ישראל אהרן** הי"ו

לרגל הולדת בנו / נכדו למזל טוב ובשעטומ"צ

ויה"ר שיזכה ההורים לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים ונזכה יחד לראות רב נחת דקדושה מכיוצ"ח עביאגו"צ בב"א